

WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORYALNEGO

Metodologia opracowania
Aktualizacja 2022

Warszawa, październik 2022 r.

Spis treści

Wstęp	1
Zakres danych zawartych w WPF	3
Informacja o zmianach ustawowych w zakresie wyłączeń z relacji, o których mowa w art. 242 i art. 243 ustawy o finansach publicznych.....	17

Wykaz skrótów użytych w dalszej części dokumentu:

„Ustawa”	ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.)
„Ustawa o przeciwdziałaniu COVID-19”	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.)
„Ustawa o budżecie”	ustawa z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. poz. 2400, z późn. zm.)
„Rozporządzenie”	rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.)
„System”	aplikacja wskazana przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 83).

Wstęp

Jednostki samorządu terytorialnego (JST) od 2011 r. są zobowiązane do opracowywania wieloletnich prognoz finansowych zgodnie z przepisami art. 226-232 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.).

Dokument ma formę szczegółowej, a jednocześnie praktycznej instrukcji, stanowiąc uniwersalne rozwiązanie adresowane do wszystkich JST. Ułatwia tworzenie wieloletnich prognoz oraz usprawnia proces związany z ich opracowywaniem i analizowaniem.

Dokument uwzględnia klasyfikację budżetową po zmianach wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 15 lipca 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1571).

Ustalone w tym opracowaniu reguły opisujące zakres danych ujmowanych w wieloletniej prognozie finansowej (WPF) – zgodnej ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 sierpnia 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1381)¹ - powinny przyczynić się do ujednolicenia prezentacji prognozowanej sytuacji finansowej JST.

Dokument zawiera również zbiór informacji o zmianach ustawowych - wprowadzonych po 1 stycznia 2020 r. - w zakresie wyłączeń z relacji, o których mowa w art. 242 i art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Mając na uwadze sformułowany w art. 226 ustawy o finansach publicznych wymóg realistyczności WPF, jak również z uwagi na fakt, że zgodnie z art. 243 ust. 2 pkt 4 ustawy o finansach publicznych przy obliczaniu relacji, o której mowa w art. 243 ust. 3 ustawy, dla roku poprzedzającego rok budżetowy, na który ustalana jest relacja, przyjmuje się planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu JST, a po sporządzeniu sprawozdań rocznych - wartości wykonane za ten rok, z tym że do obliczenia relacji dla poprzednich sześciu lat przyjmuje się wartości wykonane wynikające ze sprawozdań rocznych zaleca się dokonanie aktualizacji danych historycznych w WPF, poprzez wskazanie właściwych i faktycznych wartości w kolumnie dotyczącej wykonania roku poprzedzającego rok budżetowy (n-1) niezwłocznie po sporządzeniu sprawozdań rocznych, nie później niż do końca I kwartału roku na który ustalana jest relacja.

¹ Tekst jednolity obowiązującego na dzień publikacji niniejszego dokumentu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego opublikowano w Dz. U. z 2021 poz. 83.

Zakres danych zawartych w WPF

Symbol WPF	Wyszczególnienie
Poz. 1	Dochody ogółem W pozycji tej wykazuje się dochody budżetowe ogółem. W systemie jest ona automatycznie wyliczana jako suma kwot wykazanych w pozycji <i>1.1 Dochody bieżące</i> oraz pozycji <i>1.2 Dochody majątkowe</i> .
Poz. 1.1	W pozycji tej wykazuje się dochody bieżące. Pozycja ta stanowi sumę dochodów bieżących wykazywanych w pozycjach <i>1.1.1</i> , <i>1.1.2</i> , <i>1.1.3</i> , <i>1.1.4</i> oraz <i>1.1.5</i> . W systemie dla okresu określonego w art. 227 ust. 1 ustawy wyliczana jest automatycznie.
Poz. 1.1.1	W pozycji tej należy wykazać dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych klasyfikowane zgodnie z załącznikiem nr 3 rozporządzenia w paragrafie 001.
Poz. 1.1.2	W pozycji tej należy wykazać dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych klasyfikowane zgodnie z załącznikiem nr 3 rozporządzenia w paragrafie 002.
Poz. 1.1.3	W pozycji tej należy wykazać dochody bieżące z tytułu subwencji ogólnej otrzymanej z budżetu państwa na podstawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego ² oraz środki, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz w art. 36 ust 4 pkt 1 tejże ustawy. Należy tu ujmować dochody klasyfikowane zgodnie z załącznikiem nr 3 rozporządzenia w paragrafach: 275, 276, 277, 279 oraz 292.
Poz. 1.1.4	W pozycji tej wykazuje się dochody o charakterze celowym, które JST otrzymuje od podmiotów zewnętrznych. W szczególności pozycja obejmuje dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące oraz dotacje i środki na finansowanie wydatków bieżących na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy. W pozycji nie wykazuje się natomiast dochodów związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu JST wynikającymi z odrębnych ustaw, o których mowa w art. 237 ust. 1 ustawy. Należy tu ujmować dochody klasyfikowane zgodnie z załącznikiem nr 3 rozporządzenia w paragrafach: 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 210 , 211, 212, 213, 216, 217, 218, 221, 222, 223, 231, 232, 233, 238*, 244, 246, 253 , 269, 270, 271, 273, 278, 287, 288 oraz 290.

*Obowiązuje do 31 grudnia 2020 r.

² Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, z późn. zm.).

Symbol WPF	Wyszczególnienie
Poz. 1.1.5	W pozycji tej wykazuje się pozostałe dochody bieżące, nie ujęte w innych pozycjach WPF sekcji 1., w szczególności kwoty podatków i opłat lokalnych. Pozycja stanowi dopełnienie sumy pozycji 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4 do kwoty ujmowanej w poz. 1.1.
Poz. 1.1.5.1	W pozycji tej wykazuje się dochody z podatku od nieruchomości, klasyfikowane zgodnie z załącznikiem nr 3 rozporządzenia w paragrafie 031.
Poz. 1.2	W pozycji tej wykazuje się dochody, o których mowa w art. 235 ust. 3 ustawy (dochody majątkowe). Należy tu ujmować dochody klasyfikowane zgodnie z załącznikiem nr 3 rozporządzenia w paragrafach: 076, 077, 078, 080, 087, 609, 610, 618, 620, 625, 626, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 637, 638, 639, 641, 642, 643, 644, 645*, 651, 652, 653, 656, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 668, 669, 670 oraz 671. <i>*Obowiązuje do 31 grudnia 2020 r.</i>
Poz. 1.2.1	W pozycji tej wykazuje się dochody ze sprzedaży majątku, o których mowa w art. 235 ust. 3 pkt 2 ustawy. Należy tu ujmować dochody klasyfikowane zgodnie z załącznikiem nr 3 rozporządzenia w paragrafach: 077, 078, 080, 087.
Poz. 1.2.2	W pozycji tej wykazuje się dochody z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje, o których mowa w art. 235 ust. 3 pkt 1 ustawy. Należy tu ujmować dochody klasyfikowane zgodnie z załącznikiem nr 3 rozporządzenia w paragrafach: 609, 610, 618, 620, 625, 626, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 637, 638, 639, 641, 642, 643, 644, 645*, 651, 652, 653, 656, 661, 662, 663, 664, 665, 670 oraz 671. <i>*Obowiązuje do 31 grudnia 2020 r.</i>
	Wydatki ogółem
Poz. 2	W pozycji tej wykazuje się wydatki budżetowe ogółem. W systemie jest ona automatycznie wyliczana jako suma kwot wykazanych w pozycji 2.1 <i>Wydatki bieżące</i> oraz pozycji 2.2 <i>Wydatki majątkowe</i>.

Symbol WPF	Wyszczególnienie
Poz. 2.1	W pozycji tej wykazuje się wydatki bieżące, o których mowa w art. 236 ust. 2 ustawy. W związku ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem opublikowanym w Dz. U. z 2022 r. poz. 1571 – począwszy od budżetu na 2022 r. do wydatków bieżących dodano paragrafy 209, 234, 253, 328, 329, 435, 437, 474, 475, 483, 484, 485, 486.
Poz. 2.1.1	W pozycji tej wykazuje się wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane, o których mowa w art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy. Należy tu ujmować wydatki budżetowe klasyfikowane - zgodnie z załącznikiem nr 4 rozporządzenia - do grupy paragrafów o symbolu 1400. W związku ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem opublikowanym w Dz. U. z 2022 r. poz. 1571 – do grupy 1400 dodano paragrafy 474, 475, 483, 484, i 485 połączone z czwartą cyfrą 0.
Poz. 2.1.2	W pozycji tej wykazuje się wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez JST, przypadające do spłaty w danym roku budżetowym, o których mowa w art. 236 ust. 3 pkt 5 ustawy. W związku z art. 28 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym, <u>w latach 2023-2025 kwoty wykazane w tej pozycji nie będą zaliczane do indywidualnego wskaźnika spłaty długu.</u> Należy tu ujmować wydatki budżetowe klasyfikowane - zgodnie z załącznikiem nr 4 rozporządzenia - do grupy paragrafów o symbolu 1800.
Poz. 2.1.2.1	W pozycji tej wykazuje się wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń podlegające - na podstawie art. 243 ust. 3 pkt 2 ustawy - wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy. W związku z art. 28 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym, <u>w latach 2023-2025 kwoty wykazane w tej pozycji nie będą zaliczane do indywidualnego wskaźnika spłaty długu.</u>
Poz. 2.1.3	W pozycji tej wykazuje się wydatki na obsługę długu JST, o których mowa w art. 236 ust. 3 pkt 6 ustawy. Należy tu ujmować wydatki budżetowe zaliczane - zgodnie z załącznikiem nr 4 rozporządzenia - do grupy paragrafów o symbolu 1810.
Poz. 2.1.3.1	W pozycji tej wykazuje się wydatki z tytułu odsetek i dyskonta podlegające – na podstawie art. 243 ust. 3 ustawy - wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy).

Symbol WPF	Wyszczególnienie
Poz. 2.1.3.2	W pozycji tej wykazuje się wydatki z tytułu odsetek i dyskonta podlegające – na podstawie art. 243 ust. 3 i 3a ustawy - wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy.
Poz. 2.1.3.3	W pozycji tej wykazuje się wydatki z tytułu pozostałych odsetek i dyskonta podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy. Należy tu ujmować wydatki z tytułu odsetek i dyskonta podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań: 1) na podstawie art. 15zob ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu COVID-19, 2) na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy o budżecie, 3) art. 35 ust. 2 ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw, 4) wydatki bieżące z tytułu świadczenia emitenta należnego obligatariuszom uprawnionym z obligacji przychodowych, nieuwzględniane w limicie spłaty zobowiązań – na podstawie art. 243a ustawy.
Poz. 2.2	W pozycji tej wykazuje się wydatki majątkowe, o których mowa w art. 236 ust. 4 ustawy. Należy tu ujmować wydatki budżetowe zaliczane - zgodnie z załącznikiem nr 4 rozporządzenia - do grup paragrafów o symbolach 1600, 1601, 1602, 1610, 1611, 1612, 1620 oraz 1630.
Poz. 2.2.1	W pozycji tej wykazuje się wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy. Należy tu ujmować wydatki budżetowe zaliczane - zgodnie z załącznikiem nr 4 rozporządzenia - do grup paragrafów o symbolach 1600, 1601, 1602, 1610, 1611 oraz 1612. W związku ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem opublikowanym w Dz. U. z 2022 r. poz. 1571 – do grup 1600, 1601, 1602 dodano paragrafy 610, 637, 648 i 649 natomiast do grup 1610, 1611, 1612 dodano paragrafy 647 i 672.
Poz. 2.2.1.1	W pozycji tej wykazuje się wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy, Należy tu ujmować wydatki budżetowe zaliczane - zgodnie z załącznikiem nr 4 rozporządzenia - do grup paragrafów o symbolach 1610, 1611 oraz 1612.
Poz. 3	Wynik budżetu W pozycji tej wykazuje się wynik budżetu ustalony zgodnie z art. 217 ust. 1 ustawy tj. różnicę między pozycją 1. <i>Dochody ogółem</i> a pozycją 2. <i>Wydatki ogółem</i>.

Symbol WPF	Wyszczególnienie
Poz. 3.1	W pozycji tej wykazuje się kwotę prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczaną na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych. Należy jednocześnie pamiętać, że inne przeznaczenie nadwyżki budżetowej wymaga określenia w objaśnieniach do WPF.
	Przychody budżetu
Poz. 4	W pozycji tej wykazuje się wszystkie przychody budżetu JST, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy.
Poz. 4.1	W pozycji tej wykazuje się przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych, klasyfikowane – zgodnie z załącznikiem nr 5 rozporządzenia - w paragrafach 903, 907, 931, 952 oraz 953.
Poz. 4.1.1	W pozycji tej wykazuje się przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych przeznaczone na pokrycie deficytu budżetu.
Poz. 4.2	W pozycji należy ująć środki pieniężne znajdujące się na rachunku budżetu pochodzące z nadwyżek poprzednich budżetów łącznie z niewykorzystanymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy. Należy tu wykazywać wyłącznie przychody klasyfikowane – zgodnie z załącznikiem nr 5 rozporządzenia - w paragrafach: 905, 906 oraz 957.
Poz. 4.2.1	W pozycji tej wykazuje się środki pozycji 4.2 przeznaczone na pokrycie deficytu budżetu.
Poz. 4.3	W pozycji tej wykazuje się kwotę wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, czyli nadwyżkę środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu JST innych niż określone w art. 217 ust. 2 pkt 5 i 8 ustawy, w tym wynikającą z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Należy tu wykazywać przychody klasyfikowane – zgodnie z załącznikiem nr 5 rozporządzenia - w paragrafie 950.
Poz. 4.3.1	W pozycji tej wykazuje się środki pozycji 4.3 przeznaczone na pokrycie deficytu budżetu.
Poz. 4.4	W pozycji tej wykazuje się przychody z tytułu spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych lub środków z lokat dokonanych w latach ubiegłych, ujmowane – zgodnie z załącznikiem nr 5 rozporządzenia - w paragrafach 902, 951 i 994 .
Poz. 4.4.1	W pozycji tej wykazuje się środki pozycji 4.4 przeznaczone na pokrycie deficytu budżetu.

Symbol WPF	Wyszczególnienie
Poz. 4.5	W pozycji tej wykazuje inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu, w szczególności przychody pochodzące z prywatyzacji majątku JST. Należy tu wykazać przychody klasyfikowane – zgodnie z załącznikiem nr 5 rozporządzenia - w paragrafach 941, 942, 944, 955 oraz 956.
Poz. 4.5.1	W pozycji tej wykazuje się środki pozycji 4.5. przeznaczone na pokrycie deficytu budżetu.
	Rozchody budżetu
Poz. 5	W pozycji tej wykazuje się wszystkie rozchody budżetu JST, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy.
Poz. 5.1	W pozycji tej wykazuje się spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych klasyfikowane – zgodnie z załącznikiem nr 6 rozporządzenia - w paragrafach 963, 965, 982, 992 oraz 993.
Poz. 5.1.1	W pozycji tej wykazuje się łączną kwotę przypadających na dany rok rozchodów podlegających ustawowemu wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań. W systemie jest ona automatycznie wyliczana jako suma kwot wykazanych w pozycjach 5.1.1.1, 5.1.1.2, 5.1.1.3 oraz 5.1.1.4.
Poz. 5.1.1.1	W pozycji tej wykazuje się kwotę przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy.
Poz. 5.1.1.2	W pozycji tej wykazuje się kwotę przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy.
Poz. 5.1.1.3	W pozycji tej wykazuje się kwotę rozchodów podlegającą wyłączeniu, określonego w art. 243 ust. 3b ustawy, z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań środkami, o których mowa w art. 243 ust. 3b pkt 1, 2, 3 ustawy. Pozycja ta może być wypełniana wyłącznie w pierwszym roku prognozy. Źródła sfinansowania tych rozchodów muszą być dookreślone w odpowiednich pozycjach: 5.1.1.3.1, 5.1.1.3.2, 5.1.1.3.3. Należy tu wykazywać wyłącznie kwoty <u>rozchodów</u> klasyfikowane – zgodnie z załącznikiem nr 6 rozporządzenia - w paragrafie 965. <u>Wydatki</u> budżetowe przeznaczone na wcześniejszą spłatę zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego - podlegające wyłączeniu określonego w art. 243 ust. 3b ustawy - należy wykazać w poz. 10.9.
Poz. 5.1.1.3.1	W pozycji tej wykazuje się kwotę nowego zobowiązania przeznaczonego - zgodnie z art. 243 ust. 3b pkt 1 ustawy - na sfinansowanie wcześniejszej spłaty zobowiązań wykazanej w poz. 5.1.1.3. Pozycja ta może być wypełniana wyłącznie w pierwszym roku prognozy.

Symbol WPF	Wyszczególnienie
Poz. 5.1.1.3.2	W pozycji tej wykazuje się kwotę wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 przeznaczonych – zgodnie z art. 243 ust. 3b pkt 2 ustawy – na sfinansowanie wcześniejszej spłaty zobowiązań wykazanej w poz. 5.1.1.3. Pozycja ta może być wypełniana wyłącznie w pierwszym roku prognozy.
Poz. 5.1.1.3.3	W pozycji tej wykazuje się kwotę środków innych niż wymienione w art. 243 ust. 3b pkt 1 i 2 środków przeznaczonych – zgodnie z art. 243 ust. 3b pkt 3 ustawy – na sfinansowanie wcześniejszej spłaty zobowiązań wykazanej w poz. 5.1.1.3. Pozycja ta może być wypełniana wyłącznie w pierwszym roku prognozy.
Poz. 5.1.1.4	W pozycji tej wykazuje się kwotę przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy. Należy tu wykazywać: 1) kwoty spłat zobowiązań z tytułu pożyczki, kredytu i emisji obligacji zaciągniętych w 2020 r., wyłączonych z limitu spłaty zobowiązań – na podstawie art. 15zob ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu COVID-19, 2) kwoty spłat zobowiązań z tytułu pożyczki, kredytu i emisji obligacji zaciągniętych w 2021 r., wyłączonych z limitu spłaty zobowiązań – na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy o budżecie, 3) kwoty spłat zobowiązań z tytułu pożyczki, kredytu i emisji obligacji, wyłączonych z limitu spłaty zobowiązań – na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw, 4) środki na zaspokajanie roszczeń obligatariuszy uprawnionym z obligacji przychodowych, wyłączone z limitu spłaty zobowiązań – na podstawie art. 243a ustawy.
Poz. 5.2	W pozycji tej wykazuje się inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu klasyfikowane – zgodnie z załącznikiem nr 6 rozporządzenia - w paragrafach 962, 991, 994, 995 oraz 996.
	Kwota długu
Poz. 6	W pozycji tej wykazywana jest kwota długu w wysokości prognozowanej na koniec każdego roku ujętego w WPF.
Poz. 6.1	W pozycji tej wykazywana jest kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków.

Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy

Poz. 7 Sekcja ta dotyczy relacji zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy.

Informacje zawarte w tej sekcji są obliczane automatycznie przez system.

Poz. 7.1 W pozycji wykazuje się różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi.

W systemie jest ona automatycznie wyliczana jako różnica kwot wykazanych w pozycjach „1.1. Dochody bieżące” i „2.1. Wydatki bieżące”.

Poz. 7.2 W pozycji tej wskazuje się różnicę między dochodami bieżącymi, skorygowanymi - na podstawie art. 242 ustawy – przychodami wykazanymi w art. 217 ust. 2 ustawy, odpowiednio dla roku prognozy a wydatkami bieżącymi.

Do końca 2025 r. dochody bieżące mogą być powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 6, 7 i 8 ustawy.

Od 2026 r. skorygowanie dochodów bieżących dotyczy powiększenia o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 ustawy.

Ponadto w latach 2022–2025 JST może w danym roku budżetowym przekroczyć wskazaną relację, pod warunkiem, że w latach 2022–2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach. Zauważyć przy tym należy, że nadwyżka wynikać będzie z różnicy między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, w której dochody bieżące będą powiększane o wskazane przez ustawodawcę źródła przychodów, odpowiednio dla danego roku.

Skutki finansowe wyłączeń dla lat 2022-2023 dokonywanych na podstawie:

a) art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 roku,

b) art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

- należy ująć w objaśnieniach dołączanych do WPF zgodnie z art. 226 ust. 2a ustawy.

Wskaźnik spłaty zobowiązań

Poz. 8.1-8.4.1 Sekcja 8 dotyczy wskaźnika spłaty zobowiązań.

Informacje zawarte w tej części WPF, w tym o spełnieniu relacji określonej w art. 243 ustawy są obliczane automatycznie przez system.

W związku z realizacją automatycznych obliczeń, o których mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia, w systemie (w formularzu ekranowym WPF) dostępne są wiersze techniczne prezentujące poszczególne etapy obliczeń wraz ze stosowanymi formułami obliczeniowymi, a także inne wiersze nieujęte we

Symbol WPF

Wyszczególnienie

wzorze wieloletniej prognozy finansowej JST umożliwiające ustalenie czy relacja z art. 243 ma zastosowanie w danym roku prognozy.

W przypadku niespełniania w latach 2023-2025 wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, informacje o relacji łącznej kwoty długu do dochodów ogółem pomniejszonych o kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu, są ujmowane w objaśnieniach dołączanych do WPF zgodnie z art. 226 ust. 2a ustawy do czasu udostępnienia nowej wersji systemu umożliwiającej automatyczne obliczanie.

- Poz. 9.1** **Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy.**
W pozycji tej wykazuje się dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy.
- Należy tu wykazać dochody budżetowe klasyfikowane w paragrafach dochodów bieżących (niezaliczanych do dochodów majątkowych) z wyjątkiem paragrafu 291 oraz 295 - w połączeniu z czwartą cyfrą 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.
- Poz. 9.1.1** W pozycji tej wykazuje się dochody obejmujące dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy.
- Należy tu wykazywać dochody budżetowe klasyfikowane w paragrafach wymienionych w pozycji 1.1.4. - w połączeniu z czwartą cyfrą 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9.
- Poz. 9.1.1.1** W pozycji tej wykazuje się środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy.
- Należy tu wykazywać dochody budżetowe klasyfikowane w paragrafach wymienionych w pozycji 1.1.4. - w połączeniu z czwartą cyfrą 1, 5, 7, 8.
- Poz. 9.2** W pozycji tej wykazuje się dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy.
- Należy tu wykazywać dochody budżetowe zaliczane do dochodów majątkowych z wyjątkiem paragrafu 666, 668 oraz 669 - w połączeniu z czwartą cyfrą 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.
- Poz. 9.2.1** W pozycji tej wykazuje się dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy.
- Należy tu wykazywać dochody budżetowe zaliczane do dochodów majątkowych z wyjątkiem paragrafu 666, 668 oraz 669 - w połączeniu z czwartą cyfrą 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9.

Symbol WPF	Wyszczególnienie
Poz. 9.2.1.1	W pozycji tej wykazuje się środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy. Należy tu wykazywać dochody budżetowe zaliczane do dochodów majątkowych <u>z wyjątkiem paragrafu 666, 668 oraz 669 - w połączeniu z czwartą cyfrą 1, 5, 7, 8.</u>
Poz. 9.3	W pozycji tej wykazuje się wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy. Należy tu wykazywać wydatki budżetowe klasyfikowane w paragrafach wydatków bieżących w połączeniu z czwartą cyfrą inną niż 0, tj. przypisanych do grup paragrafów o symbolach 1101, 1102, 1103, 1201, 1202, 1203, 1301, 1302, 1303, 1401, 1402 oraz 1403.
Poz. 9.3.1	W pozycji tej wykazuje się wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy. Należy tu wykazywać wydatki budżetowe klasyfikowane w paragrafach wydatków bieżących w połączeniu z czwartą cyfrą 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, tj. przypisanych do grup paragrafów o symbolach 1101, 1102, 1201, 1202, 1301, 1302, 1401 oraz 1402.
Poz. 9.3.1.1	W pozycji tej wykazuje się wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy. Należy tu wykazywać wydatki budżetowe klasyfikowane w paragrafach wydatków bieżących w połączeniu z czwartą cyfrą 1, 5, 7, 8, tj. przypisanych do grup paragrafów o symbolach 1101, 1201, 1301 oraz 1401.
Poz. 9.4	W pozycji tej wykazuje się wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy. W pozycji tej ujmuje się paragrafy wydatków majątkowych z wyjątkiem paragrafów 666 i 669 - w połączeniu z czwartą cyfrą inną niż 0.
Poz. 9.4.1	W pozycji tej wykazuje się wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy. W pozycji tej ujmuje się paragrafy wydatków majątkowych z wyjątkiem paragrafów 666 i 669 - w połączeniu z czwartą cyfrą 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9.
Poz. 9.4.1.1	W pozycji tej wykazuje się wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy. W pozycji tej ujmuje się paragrafy wydatków majątkowych z wyjątkiem paragrafów 666 i 669 - w połączeniu z czwartą cyfrą 1, 5, 7, 8.

Symbol WPF**Wyszczególnienie**

	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych
Poz. 10.1	W pozycji tej wykazuje się łączne wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy, czyli limity wydatków w poszczególnych latach ujęte w wykazie przedsięwzięć wieloletnich (stanowiącym załącznik do uchwały w sprawie WPF).
Poz. 10.1.1	W pozycji tej wykazuje się wydatki bieżące objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy, czyli limity wydatków bieżących w poszczególnych latach ujęte w wykazie przedsięwzięć wieloletnich.
Poz. 10.1.2	W pozycji tej wykazuje się wydatki majątkowe objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy, czyli limity wydatków majątkowych w poszczególnych latach ujęte w wykazie przedsięwzięć wieloletnich.
Poz. 10.2	W pozycji tej wykazuje się wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, ujęte - zgodnie z załącznikiem nr 4 rozporządzenia - w paragrafie 416.
Poz. 10.3	W pozycji tej wykazuje się wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. W pozycji tej wykazuje się kwoty wydatków ujmowane w paragrafach 489, 490 oraz 491 dotyczące samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.
Poz. 10.4	W pozycji tej wykazuje się kwotę zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegającą doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy.
Poz. 10.5	W pozycji tej wykazuje się kwotę zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych.
Poz. 10.6	W pozycji tej wykazuje się spłaty, o których mowa w pozycji 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych.
Poz. 10.7	W pozycji tej wykazuje się kwotę wydatków budżetowych zmniejszających dług.
Poz. 10.7.1	W pozycji tej wykazuje się spłatę zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji ujmowanych w pozycji 10.7.3.
Poz. 10.7.2	W pozycji tej wykazuje się wydatki na spłatę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka, o którym mowa w art. 72 ust 1 pkt 2 ustawy, niezależnie od terminu zaciągnięcia zobowiązania.

Symbol WPF	Wyszczególnienie
Poz. 10.7.2.1	W pozycji tej wykazuje się wydatki na spłatę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka, o którym mowa w art. 72 ust 1 pkt 2 ustawy, zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r. W pozycji tej wykazuje się wydatki klasyfikowane – zgodnie z załącznikiem nr 4 rozporządzenia - w paragrafach 492 oraz 615, które zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia nowelizującego rozporządzenie dotyczące klasyfikacji budżetowej ³ mają zastosowanie do zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r.
Poz. 10.7.2.1.1	W pozycji tej wykazuje się spłatę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka, o którym mowa w art. 72 ust 1 pkt 2 ustawy, zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r. , dokonywaną w formie wydatku bieżącego. W pozycji tej wykazuje się wydatki klasyfikowane – zgodnie z załącznikiem nr 4 rozporządzenia - w paragrafie 492.
Poz. 10.7.3	W pozycji tej wykazuje się wydatki zmniejszające dług dotyczące wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji.
Poz. 10.8	W pozycji tej wykazuje się kwotę wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikającą z operacji niekasowych (m.in. umorzenie pożyczki, różnice kursowe).
Poz. 10.9	W pozycji tej wykazuje się wcześniejszą spłatę zobowiązań, wyłączoną – na podstawie art. 243 ust. 3b ustawy - z limitu spłaty zobowiązań, dokonywaną w formie wydatków budżetowych.
Poz. 10.10	W pozycji tej wykazuje się wykup papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19. W przypadku JST, które nie korzystają z instrumentu finansowego obligacji przychodowych, pozycja ta co do zasady powinna być sumą pozycji 2.1.3.3 <i>pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy oraz pozycji 5.1.1.4. kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań.</i>

³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 lipca 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1363).

Symbol WPF

Wyszczególnienie

Poz. 10.11

W pozycji tej wykazuje się wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań.

Należy tu wykazać kwoty wydatków bieżących, o które zostają pomniejszone wydatki bieżące budżetu przy wyliczaniu limitu spłaty zobowiązań określonego po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, na podstawie odrębnych ustaw, bez wydatków bieżących na obsługę długu.

W latach 2020-2021 w pozycji tej należy ująć wydatki bieżące poniesione w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, które - na podstawie art. 15zob ust. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu COVID-19 oraz art. 79 ust. 2 ustawy o budżecie – pomniejszają wydatki bieżące budżetu przy ustalaniu relacji ograniczającej wysokość spłaty długu jednostki.

Począwszy od roku 2022 wydatki bieżące ponoszone w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 nie podlegają wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań.

W latach 2022-2023 należy ująć wydatki bieżące poniesione:

- a) na organizację Igrzysk oraz przygotowanie i realizację przedsięwzięć, o które – na podstawie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 roku - pomniejszane są wydatki bieżące budżetu przy ustalaniu relacji ograniczającej wysokość spłaty długu jednostki,
- b) w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, o które - na podstawie art. 110 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - pomniejszane są wydatki bieżące budżetu przy ustalaniu relacji ograniczającej wysokość spłaty długu jednostki.

W pozycji tej – w celu właściwego ustalenia potencjału finansowego JST - nie ujmuje się wydatków bieżących **sfinansowanych otrzymanymi na ten cel dotacjami i środkami bieżącymi** ujmowanymi w poz. 1.1.4, a w szczególności:

- 1) wydatków bieżących na realizację zadań zleconych,
- 2) wydatków bieżących na realizację zadań z udziałem środków UE dotyczących przeciwdziałania COVID-19 ujmowanych w pozycji 9.3.1 *Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy,*
- 3) wydatków bieżących na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa finansowanych dochodami ujmowanymi w paragrafach 207, 208, 210 oraz 253.

Ponadto nie ujmuje się wydatków bieżących sfansowanych otrzymanymi na ten cel darowiznami klasyfikowanym w paragrafie 072.

Dane dotyczące emitowanych obligacji przychodowych.

- Poz. 11.1** Pozycje sekcji 11 wykazują wyłącznie JST emitujące obligacje przychodowe. W pozycji tej wykazuje się środki z przedsięwzięcia gromadzone na rachunku bankowym, o którym mowa w art. 25 ust. 4 ustawy o obligacjach⁴.
- Poz. 11.1.1** W pozycji tej wykazuje się środki na zaspokojenie roszczeń obligatariuszy, o których mowa w art. 25 ust. 2 ustawy o obligacjach. Środki te nie są uwzględniane przy ustalaniu ograniczeń zadłużenia JST.
- Poz. 11.2** W pozycji tej wykazuje się wydatki bieżące z tytułu świadczeń emitenta należnych obligatariuszom uprawnionym z obligacji przychodowych, nieuwzględniane w limicie spłaty zobowiązań.
- Poz. 12.1.-12.3** **Stopnie niezachowania relacji określonych w art. 242-244 ustawy**
Seksja ta zawiera informacje dotyczące stopnia niezachowania relacji określonych w art. 242-244 w przypadku określonym w art. 240a ust. 4, art. 240a ust. 8 bądź art. 240b ustawy.

Informacje w tej sekcji są wyliczane automatycznie przez system.

⁴ Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach (Dz. U. z 2022 r. poz. 454).

Informacja o zmianach ustawowych w zakresie wyłączeń z relacji, o których mowa w art. 242 i art. 243 ustawy o finansach publicznych

Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn.zm.)

a) na podstawie art. 15zoa w roku 2020 JST mogła przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych o kwotę:

- wydatków bieżących poniesionych w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19⁵ oraz
- ubytku w dochodach będącego skutkiem wystąpienia COVID-19.

Ubytkiem w dochodach 2020 r. będącym skutkiem wystąpienia COVID-19 jest różnica między wykazanymi w sprawozdaniu budżetowym za I kwartał 2020 r. planowanymi dochodami z tytułu:

- ✓ w przypadku gmin – podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od środków transportowych, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatku od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej, wpływów z opłaty skarbowej, wpływów z opłaty eksploatacyjnej, udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych oraz opłaty miejscowej i uzdrowskiej;
- ✓ w przypadku powiatów i województw - udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych,

a wykonanymi dochodami w 2020 r.

Tak określony ubytek w dochodach JST, będący skutkiem wystąpienia COVID-19 powinien zostać wzięty pod uwagę przy określeniu wysokości wykupów papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w roku 2020, podlegającej wyłączeniu z ograniczenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

b) na podstawie art. 15zob ustalając relację ograniczającą wysokość spłaty długu:

- na lata 2020-2025 wydatki bieżące budżetu jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące na obsługę długu,
- na rok 2021 i lata kolejne wydatki bieżące budżetu jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące poniesione w 2020 r. w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19,
- wyłączeniu podlegają wykupy papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w 2020 r. do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki będącego skutkiem wystąpienia COVID-19.

⁵ Przez wydatki bieżące poniesione w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 należy rozumieć wydatki o charakterze bieżącym, które zostały uruchomione bezpośrednio w efekcie wystąpienia pandemii (tj. należy uwzględnić tylko te wydatki bieżące, które nie były wcześniej planowane do zrealizowania przez jednostkę lub zostały przyspieszone z uwagi na pandemię).

Ustawa z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. z 2020 r. poz. 2400 z późn.zm.)

- a) na podstawie art. 78 w roku 2021 JST mogła przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych o kwotę:
- wydatków bieżących poniesionych w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19,
 - ubytku w dochodach będącego skutkiem wystąpienia COVID-19.
- Ubytkiem w dochodach roku 2021 będącym skutkiem wystąpienia COVID-19 jest zmniejszenie dochodów, obliczane jako różnica między dochodami jednostki wykonanymi w roku 2021 a prognozami dochodów na rok 2021 wykazanymi przez jednostkę w WPF obowiązującej na dzień 31 marca 2020 r.
- Tak określony ubytek w dochodach JST, będący skutkiem wystąpienia COVID-19 powinien zostać wzięty pod uwagę przy określeniu wysokości wykupów papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w roku 2021, podlegającej wyłączeniu z ograniczenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych.
- b) na podstawie art. 79 ustalając relację ograniczającą wysokość spłaty długu:
- na rok 2022 i lata kolejne wydatki bieżące budżetu jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące poniesione w 2021 r. w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19,
 - wyłączeniu podlegają wykupy papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w 2021 r. do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki będącego skutkiem wystąpienia COVID-19.

Ustawa z dnia 2 grudnia 2021 r. o wsparciu przygotowywania III Igrzysk Europejskich w 2023 roku (Dz. U. poz. 2389, z późn. zm.):

- a) na podstawie art. 7 ust. 5 przy ustalaniu relacji, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych, w latach 2021-2023 do planowanych wydatków bieżących nie wlicza się wydatków na organizację Igrzysk oraz przygotowanie i realizację przedsięwzięć;
- b) na podstawie art. 7 ust. 4 wydatków bieżących ponoszonych w latach 2021-2023 przez JST na organizację Igrzysk oraz przygotowanie i realizację przedsięwzięć nie uwzględnia się przy ustalaniu relacji, ograniczającej wysokość spłaty długu JST.

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, z późn. zm.):

- a) na podstawie art. 110 ust. 1 i 2 przy ustalaniu relacji, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych wydatki bieżące pomniejsza się o wydatki bieżące ponoszone w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w części, w jakiej nie są one finansowane środkami publicznymi otrzymanymi przez jednostkę na ten cel;

- b) na podstawie art. 110 ust. 3 na rok 2023 i lata kolejne, wydatki bieżące budżetu jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące poniesione w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w części, w jakiej nie są one finansowane środkami publicznymi otrzymanymi przez jednostkę na ten cel.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1265):

- na podstawie art. 35 ust. 2 ustalając relację ograniczającą wysokość spłaty długu wyłączeniu podlegają wykupy papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem oraz spłaty rat innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, wraz z wydatkami bieżącymi na obsługę tych zobowiązań, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w związku z realizacją zadania inwestycyjnego dofinansowywanego z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych⁶, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu zadania i otrzymaniu dofinansowania ze środków pochodzących z tego Funduszu.

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. poz. 1692):

- na podstawie art. 28 ustalając na lata 2023-2025 relację ograniczającą wysokość spłaty długu, do lewej strony wzoru nie wlicza się potencjalnych spłaty kwot wynikających z udzielonych przez JST poręczeń i gwarancji.

Ustawa z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1927 z późn.zm.)

a) na podstawie art. 9:

- w roku 2022 do ustalenia relacji, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dochody bieżące mogą być powiększone także o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 w/w ustawy,
- w latach 2022-2025 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 pod warunkiem że w latach 2022-2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

⁶ Utworzony na podstawie art. 65 ust. 28 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.).

Zmiany wprowadzone ustawą z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1964):

- a) na podstawie art. 6 ustalając na lata 2023-2025 relację zrównoważania budżetu w części bieżącej, dochody bieżące mogą być powiększone dodatkowo o wolne środki, rozumiane jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu JST innych niż określone w art. 217 ust 2 pkt 5 i 8 ustawy o finansach publicznych, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych;
- b) na podstawie art. 7 relacja ograniczająca wysokość spłaty długu może być niezachowana w latach 2023-2025 w przypadku, gdy łączna kwota długu JST na koniec danego roku nie przekroczy 100% dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o kwoty wykonanych dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.